

«ҚЫЗҒАЛДАҚТАР» қыздар ұйымының бағдарламасы

Бүгінгі күні отбасылық құндылықтар аса көп өзгерістерге ұшырап, отбасы қарым-қатынасының бұзылуы жиі орын алуда. Қыздардың өз әйел табиғатына тән қасиеттерін сақтап, өз орынын таба білуіне жәрдем беру, сырласу алға қойылған жөн.

Мақсаты: Мектептегі әрбір қыз баланы, ибалылық сақтауға баулу, адамгершілік, имандылық, эстетикалық тәрбие беру.

Қыз балаларды тәрбиелеудің маңызы оларды қоршаған өмір, түрлі жынысты адамдар арасындағы өзара қатынас барысында, осы қатынастардың нормалары болып табылады. Қыз балалардың мінез-құлқын тәрбиелеу бойынша жұмыс оларды нәзіктікке баулу, отбасындағы алатын орны, ептілік пен шеберлік қалыптастыру, сондай-ақ қыздардың сұлулық, махаббат, жақсы қарым-қатынастар сияқты ұғымдармен таныстыруға бағытталған. Гигиеналық жағынан қыз балаларға жыныстық жетілу кезеңінде өздерінде болып жатқан физиологиялық және психоэмоционалдық өзгерістерді түсіндіріп, жеткізе білу. Бұл қыз балалардың қамқорлық, ниет білдіру, жан жылулығы, аяушылық білдіруге тән белгілі бір сезімдерді бастан кешіруіне жағдай жасауға байланысты ұйымдастырылуда. Тек қана рухани тұрғыдан емес қыздарымызды ұлттық киім үлгісін және шаш өруге, тігін тігуге үйрету ескеріледі.

Оқып-үйрену процесінің ерекшелігін және күрделілігін ескере отырып, қыз балалар тәрбиесінің табысты болуына төмендегідей қолайлы жағдайларды жасау барысында жағдайлар ескерілмек:

- Мектептегі жаймашуақ орта;
- Мұғалімдер, сынып жетекшілері тарапынан тәрбиеленуші қыздарға құрмет пен сенім;
- Әрбір оқушы қыз баланың мүдделеріне көңіл қою;
- Айналадағы адамдардың мүдделерін есепке алып, балалардың өзіндік пікірін айтуға қолдау көрсету;
- Мәселелерді шешу барысында тәсілдер табу бойынша жеке мысалдарды өзіндік пікірін айтуға қолдау көрсету.

Мектепте қыз балалардың тәрбиесіне, оларда заман талабына сай әйел идеалын қалыптастыруға және мінез-құлық критерийлерін нақты айқындауға ерекше көңіл аудару қажет.

«ҚЫЗҒАЛДАҚТАР» қыздар ұйымының мүшелері:

1. Изтурганова Айгерим	6. Тюмалиева Нурай
2. Рахманова Нұрай	7. Қалыбекқызы Аяулым
3. Саламатқызы Гүлдана	8. Тулеген Анель
4. Доспанова Арай	9. Хамитова Айсауле
5. Бәйтім Айару	10. Жамекеш Айкөркем

«Қызгалдақтар» қыздар ұйымының жетекшісі: Махмутова Самал Тулендиевна

«Бекітемін»

Мектеп директоры:

А.А.Султанова

«ҚЫЗҒАЛДАҚТАР» қыздар ұйымының 2023 - 2024 оқу жылына арналған жүргізілетін жұмыс жоспары

Р/с	Мерзімі	Жұмыстың мазмұны	Жүргізілетін жұмыстар түрі	Жауапты
1	Әр тоқсан сайын	Қыздар ұйымының жиналысын өткізу <ul style="list-style-type: none">«Қызғалдақтар» қыздар ұйымының жұмыс жоспарымен таныстыру, бекіту.Бойжеткен ережелерімен таныстыру	Жиналыс, семинар, тренинг	ДТДЖО Қыздар кеңесі Психолог тәлімгер
2	Қазан	«Бүгінгі бойжеткен, ертеңгі асыл жар»	баяндама	Қыздар кеңесі Психолог тәлімгер
3	Қараша	«Ерте жүктіліктің алдын - алу»	Кездесу жиналыс	ДТДЖО Қыздар кеңесі Медбике Психолог тәлімгер
4	Желтоқсан	«Қыз қылығымен...».	пікір алмасу	Қыздар кеңесі, мүшелері
5	Қаңтар	«Ажарлы, сұлу, гажсап тым қыздары қандай қазақтың»	сынып сағаты	ДТДЖО, Сынып жетекші
6	Ақпан	«Әдептен озбайық»	тренинг	Қыздар кеңесі, мүшелері Психолог
7	Наурыз	«Қыз еркем – анасымен көркем»	аналардың қыздармен әңгімесі (кездесу)	ДТДЖО Қыздар кеңесі, мүшелері Тәлімгер
8	Сәуір	Атырау қалалық Жастар ресурстық орталығымен біріккен «Қыз тәрбиесі - ұлт болашағы» семинар – тренинг	семинар - тренинг	ДТДЖО Қыздар кеңесі, мүшелері Психолог
9		«Әсемдік әркімге жарасады» ұлттық киімдер үлгісі	Сыныптар арасындағы сайыс	ДТДЖО Қыздар кеңесі, мүшелері Тәлімгер
9	Мамыр	«Озар елдің қызы мінезді келеді» пікір алмасу. <ul style="list-style-type: none">«Қызғалдақтар» қыздар кеңесінің жылдық қорытынды отырысы	пікір алмасу кеші	ДТДЖО Қыздар кеңесі, Психолог, Тәлімгер

Ә. Жангелдин атындағы орта мектеп

Біле жүріңіз!
Қыз балаларға кеңес

Мектеп әкімшілігі

Атырау қаласы
2023-2024 оқу жылы

Тақырыбы: «Біле жүріңіз!» (қыздарға кеңес)

Мақсаты: қыз балалардың тәрбиесі жоғары болуы үшін салмақты, инабатты, мәдениетті қыз баланы тәрбиелеу мақсатында қыздарға бірнеше кеңес ұсыну.

Көрнекілігі: слайд және бейнебаян

Ұйымдастырылуы.

Жүру барысы:

1. Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары әңгіме сағатының мақсатын, маңызын түсіндіре отырып, шараны ашады.

2. Мектеп тәлімгері 40 түрлі кеңесті қыз балаларға оқып береді.

3. Шараға қатысушы оқушылардың кеңестер жөніндегі ой-пікірлері ортаға салынады, түсінбегені бойынша сұрақтар тасталады.

4. 40 кеңестің әр қайсысының мағынасын ашып, түсінік жұмысы жүргізіледі.

Тәлімгер:

Сәлеметсіздер ме, оқушылар, «Біле жүріңіз!» атты қыздарға кеңесіміздің мақсаты сіздердің бойларыңызға қыз балаға тән жақсы қасиеттерді толықтырып, жаман қасиеттерден аулақ қылу.

Ендеше, мұқият тыңдасаңыздар және ой-пікірлеріңізді бізбен бөліссеңіздер.

1. Өз-өзіңізді жақсы көріңіз. Сонда өмір сүру әлдеқайда жеңіл болады.

2. Бірге жүрген қыздардың бәрі әрқашан қасыңыздан табыла бермейтінін ұмытпаңыз.

3. Егер шынайы дос тапсаңыз, қандай қашықтықта болса да, достық қарым-қатынасыңызды үзбеңіз.

4. Дүниеге қызықпаңыз, ол сізді бақытты етпейді.

5. Қандай жағдайға кезіксеңіз де, ешкімді кінәламаңыз, қатені алдымен өзіңізден іздеңіз.

6. Әжеңізбен жиі уақыт өткізіңіз, ол сізге көп нәрсе үйретеді.

7. Есте сақтаңыз: белгілі бір мәселеге тіреліп, өмір тоқтап қалмайды. Өйткені жаңбырдан кейін де күн шығады.

8. Барлық нәрсеге шайқаса берудің қажеті жоқ.

9. Өзіңізді өзгелермен салыстырмаңыз, ол сіз секілді ешқашан бола алмайды.

10. Сезіміңіз соншалықты берік болса да, махаббатқа қатты берілмеңіз. Себебі сіз өз-өзіңізді жоғалтып алуыңыз мүмкін.

11. Әдемі әрі сауатты сөйлеп үйреніңіз, ол сізге өмірде міндетті түрде көмектеседі.

12. «Жоқ» деп айтудан қорықпаңыз, оның да пайдасы бар.

13. Өмір тек бір-ақ рет беріледі. Сондықтан оны өкінбейтіндей етіп сүруге тырысыңыз.

14. Жігіттердің артынан жүгірмеңіз, керісінше олар сіздің артыңыздан жүгіруі керек.
15. Жақсы сөз – жарым ырыс екенін естен шығармаңыз. Оны айтып та, қабылдап та үйреніңіз.
16. Өзгелердің де, өзіңіздің де алдыңызда адал болыңыз.
17. Жалғыздықтан қорықпаңыз. Ол өздігіңізден дамуға көмектеседі.
18. Өз сезіміңізді жеткізуден қорықпаңыз.
19. Дауласқыңыз келсе дауласыңыз, бірақ 8-ереже есте болсын.
20. Білім – керемет күш. Жан-жақты болу үшін әртүрлі кітап оқыңыз.
21. Егер жігітіңіздің үйінде бірде-бір кітап болмаса, теріс айналып кете беріңіз.
22. Өзіңізді қандай жағдайда да алып шығуыңыз керек.
22. Қателіктерден сабақ алатыныңызды ұмытпағайсыз.
23. Күніне бір рет болса да айналаңыздағы адамдарға жақсылық жасауға тырысыңыз.
24. Тәрбиелі жанұядан шыққаныңызды көрсетіңіз. Сонда сіз жайлы тек керемет пікірлер айтылатын болады.
25. Тек үлкендермен ғана емес, өзіңіздің қатарластарыңызбен және жасы кіші адамдармен де сыпайы болыңыз.
26. Сіздің сөздеріңізден гөрі істеріңіз сіз жайлы көп нәрсеге көз жеткізетінін біліп жүріңіз.
27. Сезіміңізді жасырып емес, айтып біліңіз.
28. Қарапайым заттардың өзінен көркемдік көруге тырысыңыз.
29. Теріңізге жас кезіңізден абай болыңыз. Күнге қарсы иісмайлар пайдаланыңыз.
30. Сізді жақсы көретін жандармен жақын болыңыз.
31. Қандай қиыншылыққа кез болсаңыз да, еңсеңізді түсірмей, басыңызды тік көтеріп жүріңіз.
32. Өзіңіздің көз жасыңыздан қорықпаңыз. Өйткені одан жаңа күш, серпіліс таба аласыз.
33. Күлкі – жаныңызға да, денеңізге де ем.
34. Сөзбен жұбата да, жылата да аласыз. Сондықтан сөйлемес бұрын ой сүзгісінен өткізіңіз.
35. Кешірім сұрау кішіліктің емес, кісіліктің белгісі.
36. Алға қойған мақсатқа жету үшін талмай еңбектенуіңіз керек.
37. Өз-өзіңізді қамтамасыз етіп үйреніңіз.
38. Өзіңіздің бағаңызды ешқашан түсірмеңіз.
39. Сіз өзіңіз ойлағаннан да жоғарысыз.

40. Өмір дегеніміз – бүгінгі күн. Кешегі де емес, ертеңгі де емес. Бүгінгі күнмен өмір сүріп, бақытты болыңыз.

Тәлімгер: Құрметті қыздар біз сіздердің әрқайсысыңыздың бойларыңыздан осындай жақсы қасиеттерді көреміз деп сенім білдіреміз. Ендеше, қыздар, ойларыңызды, пікірлеріңізді, көкейлеріңізге түйгендеріңізді айтсаңыздар.

(оқушылар өз ойларын ортаға салады)

Қорытынды:

Ертеңгі ана, бүгінгі қыздарымызды тәрбиелеу ананың және барша қауымның міндеті. Халқымыз «Қызға қырық үйден тыю, қала берсе қара күннен тыю» деген мақалға қаншама философиялық ой сыйғызған. Яғни қыз бала тәрбиесіне тек қана анасы ғана жауапты емес, бүкіл ауыл, ру жауапты болып отыр. Қыз баланы құрметтеу, олардың алдында дәрекі сөйлемей, ізетті болу — халқымыздың игі дәстүрлерінің бірі. Ал, қазіргі заманда бала тәрбиесіне тек қана ана емес, радио мен теледидар, газет-журнал, кітаптар мен кинолар, барлар мен дискотекалар жан-жақты әсер етіп, оны тәрбиелеуде. Бұл тәрбиенің жағымды жақтары да, жағымсыз жақтары да толып жатыр. Ата-аналары күн ұзақ жұмыста, бала тәрбиесіне бөлінетін уақыт күннен-күнге азайып барады. Сондықтан қыздарымыз өзімен-өзі қалып бара жатқан жайы бар.

Мектеп жасындағы қыз балалар тәрбиесін негізінен үш кезеңге бөлуге болады. Бастауыш сыныптар кезеңіндегі тәрбиенің мақсаты тазалыққа, ұқыптылыққа, жинақылыққа үйрете отырып, баланың көп білуге құштарлығын арттыру, кітап оқу мәдениетін дамыту. Бесінші-сегізінші сыныптар арасында алғашқы кезеңдегі тәрбие түрлері ары қарай дамытыла түседі. Бұл тұста, жас ерекшелігіне қарай, қыз бала анасынан ешнәрсе бүкпейді. Қит еткен нәрсенің бәрін айтып келеді. Сол шыншылдығы мен ашықтығын пайдаланып, қыз баланың келешегіне ең керекті нәзіктік, ілтипаттылық, үлкенді сыйлау, кішіге қамқор болу, тұрақтылық сияқты мінездерді қалыптастыру-басты борыш. Сонда бұл сипаттар келешекте жарасымды жар, аяулы ана, қоғамымыздың белсенді мүшесі болатын қыз баланың бойынан әрқашан нұр болып төгіледі. Үшінші кезең тоғызыншы-он бірінші сыныптарды қамтиды. Бұл аралықтағы тәрбие алдыңғы кезеңдермен тығыз байланысты. Адамға деген мейірім бала кезден, ең жақын адамын сүйоден басталады. Сондықтан әрбір қыз балаға ата-анасын, туыстарын, ұстазын сыйлап, қадірлей білуді үйретсе, болашақта одан елін, жерін, халқын сүйетін, өз шаңырағын ардақтайтын, балаларын жанындай жақсы көретін қамқор ана, қайратты жан, нәзік ару шығары сөзсіз.

Ә.Жангелдин орта мектеп КММ ІШКІ ТӘРТІП ЕРЕЖЕСІ

Мектепте оқу үрдісінің ұйымдастыру тәртібі

1. Мектеп сабақтары мектеп директоры бекіткен кестеге сәйкес жүргізіледі.
2. Сабақ ұзақтығы 45 минут.
3. Қоңырау ұзақтығы санитарлық нормаға сәйкес мектеп директоры бұйрығымен анықталады.
4. Қоңырау бойынша оқушылар сабаққа кіріп, дайындалады.
5. Мектепте сабақтар 8 сағат 00 минуттан басталады.
6. Қоңырау кестесі

Мектептегі оқушылардың сабақтарға қатысуы және сыртқы келбетке қойылған талаптар

1. Оқушы жолдан абайлап өтіп, жол жүру ережелерін ұстануы қажет.
2. Қоғамдық көлікте оқушы тәртіп ережелерін және тиісінше қауіпсіздік шарасын сақтауы қажет.
3. Оқушы мектепке сабақ басталуына 15-20 минут қалғанда келіп, таза әрі ұқыпты киінуі тиіс.
4. Сыртқы киімді оқушылар гардеробта шешеді.
5. Сыртқы киімнің қалталарында ақша, кілттер, жол жүру билеттері, басқа да құнды заттардың болуына тыйым салынған.
6. Оқушы мектепте ұқыпты және шамданбаған шаш үлгісін ұстанып, өзімен таза қол орамалы мен тарақ болуы қажет.
7. Оқушы жеке гигиенаны сақтауы қажет. Оқушы сыр келбеті жайында гардеробтан шыққан кезде кезекші мұғалім немесе әкімші бағалап, нағыз ережелерге сәйкес талаптар қояды.
8. Сабақтан қалып қойған оқушыларды кезекші әкімші немесе мұғалім тіркеп, күнделікке қалып қойғаны жайында жазады. Қалып қойған оқушылар тек кезекші әкімшінің рұқсатымен ғана сабаққа кіре алады.
9. Жүйелі түрде сабақтан қалатын оқушылар мектеп әкімшілігіне түсіндіру үшін шақырылады.
10. Оқушыларды сабақтан жіберу мек мұғалімнің келісімімен мектеп директоры немесе кезекші мұғалімінің бұйрығымен жүзеге асырылады.
11. Оқушылардың оқу кезінде мектептен шығуы тек сынып жетекшінің немесе кезекші әкімшінің жазба рұқсатымен жүзеге асырылады.
12. Бөтен тұлғалардың мектепте болуы тек мектеп күзеті мен кезекші әкімшінің рұқсатымен ғана бола алады.
13. Сыныптан тыс шаралар жоспарланбаса, сабақтар аяқталған кезде оқушылар 20 минуттан кейін мектептен кетулері тиіс.
14. Оқушы сабақтан қалса, сынып жетекшіге медициналық анықтама немесе ата-анасының түсініктемесін тапсыруы қажет.
15. Оқушы себепсіз 3 күн сабақта болмаса, онда ол тек мектеп директоры атына ата-анасының жазба түсініктемесі негізінде ғана сабаққа келе алады.
16. Егер де мұғаліммен басқа келісімі болмаса оқушы босатқан сабақтарды барлығын бір аптаның ішінде өздігінен меңгеруіне жауапты.
17. Оқушы сабақты босатса да мұғалімге босатқан сабағының есебін тапсырады және үй жұмысын орындайды.
18. Оқушыны сабақтан босату үшін ата-ананың бірі мектеп директоры атына (3 күннен кем емес) өтініш білдіруі қажет. Осы кезде сабақтан қалған уақытты компенсациялау қажет, ол не өздік жұмысын жасап, не болмаса мұғаліммен қалған уақыттан бұрын немесе одан кейін қосымша сабаққа баруы тиіс. Босатқан сабақтар үшін оқушы тиісінше бақылау жұмыстарын орындайды.

Оқушылардың сабақтағы тәртібі

- Оқушылар міндетті түрде сабаққа үй тапсырмасын орындап алып келеді.
Мұғалім сыныпқа кірген уақытта оқушылар тұрып амандасады.
Мұғалім оқушыны жауап беруге шақырған кезде, ол тақта алдына шығып, баға қою үшін мұғалім алдына күнделігін беруі міндетті.
Мұғалім ғана орнынан тұрмай жауап беруге рұқсатын бере алады.
Оқушы жауап берген кезде қатты дауысын шығарып, түсінікті, асықпай, өз ойын дұрыс кеткізуіне тырысуы қажет.
- Сабақ кезінде көшіру және сыбырлар айтуға болмайды, ол оқу материалын дұрыс меңгеруіне бөгет болады.
 - Жауап беремін деген оқушылар қолын көтерулері міндетті. Басқа қылықтармен өзіне назар аудартуға болмайды.
 - Оқушылар мұғалімнің түсіндіргенін және жолдастарының жауаптарын мұқият тыңдап, шуламай, сөйлемей, басқа нәрселермен айналыспай, бөгет жасамаулары тиіс.
 - Сабақ барысын бұзған әрекет дөрекі тәртіп бұзушылыққа жатады. Оған кінәлілер мектеп әкімшілігі тарапынан тәртіптік жазаға ұшырайды.
 - Өз әректімен сабаққа бөгет жасайтын оқушыны мұғалім сәйкесінше жұмыс өткізу үшін кезекші әкімшіге жібереді. Мектеп әкімшілігіне міндетті түрде барулары тиіс.
 - Оқушылар мұғалім ескерту жасағанда уақытылы және тәнік әсер етуі қажет.
 - Сабақтан өз еркімен кетуге тыйым салынған. Сыныптан шығуға тек қана мұғалім рұқсат бере алады, оның өзі сабақ басталғаннан кейін 20 минут өткен соң, бірақ қоңырауға бес минут қалғанда емес.
 - Оқушылар белгіленген кабинеттерде Еңбек қорғау ережелерін біліп, сақтаулары тиіс.
 - Оқушылар тапсырмаларды күнделіктеріне толық әрі түсінікті етіп жазулары тиіс.
 - Өз денсаулығын сақтау мақсатында партадағы өзінің отырысына, бас еңкішіне назар аударуы тиіс.
 - Ауыздағы сағыз – дөрекі әдеттің белгісі, сабақ кезінде оны қолдануға болмайды.
 - Сабақ аяқталғаны туралы қоңырау мұғалім үшін арналған. Тек мұғалім ғана сабақтың аяқталуы жайында хабарлап, сыныптан кетуге рұқсат бере алады. Сыныптан кеткен кезде өзінен кейін оқу орнын ретіне келтіреді.

Оқушылардың қоңыраудағы тәртібі

- Кабинетті желдету үшін оқушылар үзіліс кезінде дәлізге шығулары тиіс.
- Оқушылар мектептегі тәртіпті сақтау бойынша өз міндетін атқаратын кезекші мұғалімдерінің, мектеп бойынша кезекшілерінің және мектеп қызметкерлерінің талаптарына бағынуы тиіс (кезекшілік ережесін қарау).
- Жаракатқа және мүлікті бұзуға әкелетін, сонымен қатар басқаларға демалуға бөгет жасайтын әрекеттер жасауға болмайды.
- Оқушы үзіліс кезінде өз жұмыс орнын тазалап, сыныптан шығып кетуі тиіс.
- Сынып бойынша кезекші мұғалімге келесі сабаққа кабинетті дайындайды.
- Оқушыларға үзіліс кезінде баспалдақтар мен қабаттарда жүгіруге болмайды; еденде және терезе алды тақтайына отыруға болмайды.

Оқушылардың оқу құжаттары

- Әрбір оқушы сабақ кестесіне сәйкес сабаққа қажетті заттарды алып келуі тиіс, оқушы күнделігін мұғалім сұраған кезде міндетті түрде беруі тиіс.
 - Оқушы оқу аптасы аяқталған кезде ата-анасына қол қою үшін беруі тиіс.
 - Күнделікке жазылған қорытынды бағалары мен ескертулерін сол күні ата-анасына қол қоюға беруі тиіс.
 - Күнделікте жазылған бағаларды немесе ескертулерді өзгертіп, өшіруге, сонымен қатар одан беттерді жыртуға үзілді-кесілді болмайды.
- Оқушыларға қойылған бағалар**

Оқушылардың сабақтағы тәртібі

1. Оқушылар міндетті түрде сабаққа үй тапсырмасын орындап алып келеді.
2. Мұғалім сыныпқа кірген уақытта оқушылар тұрып амандасады.
3. Мұғалім оқушыны жауап беруге шақырған кезде, ол тақта алдына шығып, баға қою үшін мұғалім алдына күнделігін беруі міндетті.
4. Мұғалім ғана орнынан тұрмай жауап беруге рұқсатын бере алады.
5. Оқушы жауап берген кезде қатты дауысын шығарып, түсінікті, асықпай, өз ойын дұрыс жеткізуіне тырысуы қажет.
6. Сабақ кезінде көшіру және сыбырлар айтуға болмайды, ол оқу материалын дұрыс меңгеруіне бөгет болады.
7. Жауап беремін деген оқушылар қолын көтерулері міндетті. Басқа қылықтармен өзіне назар аудартуға болмайды.
8. Оқушылар мұғалімнің түсіндіргенін және жолдастарының жауаптарын мұқият тыңдап, шуламай, сөйлемей, басқа нәрселермен айналыспай, бөгет жасамаулары тиіс.
9. Сабақ барысын бұзған әрекет дәрежі тәртіп бұзушылыққа жатады. Оған кінәлілер мектеп әкімшілігі тарапынан тәртіптік жазаға ұшырайды.
10. Өз әректімен сабаққа бөгет жасайтын оқушыны мұғалім сәйкесінше жұмыс өткізу үшін кезекші әкімшіге жібереді. Мектеп әкімшілігіне міндетті түрде барулары тиіс.
11. Оқушылар мұғалім ескерту жасағанда уақытылы және тәнік әсер етуі қажет.
12. Сабақтан өз еркімен кетуге тыйым салынған. Сыныптан шығуға тек қана мұғалім рұқсат бере алады, оның өзі сабақ басталғаннан кейін 20 минут өткен соң, бірақ қоңырауға бес минут қалғанда емес.
13. Оқушылар белгіленген кабинеттерде Еңбек қорғау ережелерін біліп, сақтаулары тиіс.
14. Оқушылар тапсырмаларды күнделіктеріне толық әрі түсінікті етіп жазулары тиіс.
15. Өз денсаулығын сақтау мақсатында партадағы өзінің отырысына, бас еңкішіне назар аударуы тиіс.
16. Ауыздағы сағыз – дәрекі әдеттің белгісі, сабақ кезінде оны қолдануға болмайды.
17. Сабақ аяқталғаны туралы қоңырау мұғалім үшін арналған. Тек мұғалім ғана сабақтың аяқталуы жайында хабарлап, сыныптан кетуге рұқсат бере алады. Сыныптан кеткен кезде өзінен кейін оқу орнын ретіне келтіреді.

Оқушылардың қоңыраудағы тәртібі

1. Кабинетті желдету үшін оқушылар үзіліс кезінде дәлізге шығулары тиіс.
2. Оқушылар мектептегі тәртіпті сақтау бойынша өз міндетін атқаратын кезекші мұғалімдерінің, мектеп бойынша кезекшілерінің және мектеп қызметкерлерінің талаптарына бағынуы тиіс (кезекшілік ережесін қарау).
3. Жарақатқа және мүлікті бұзуға әкелетін, сонымен қатар басқаларға демалуға бөгет жасайтын әрекеттер жасауға болмайды.
4. Оқушы үзіліс кезінде өз жұмыс орнын тазалап, сыныптан шығып кетуі тиіс.
5. Сынып бойынша кезекші мұғалімге келесі сабаққа кабинетті дайындайды.
6. Оқушыларға үзіліс кезінде баспалдақтар мен қабаттарда жүгіруге болмайды; еденде және терезе алды тақтайына отыруға болмайды.

Оқушылардың оқу құжаттары

1. Әрбір оқушы сабақ кестесіне сәйкес сабаққа қажетті заттарды алып келуі тиіс, оқушы күнделігін мұғалім сұраған кезде міндетті түрде беруі тиіс.
2. Оқушы оқу аптасы аяқталған кезде ата-анасына қол қою үшін беруі тиіс.
3. Күнделікке жазылған қорытынды бағалары мен ескертулерін сол күні ата-анасына қол қоюға беруі тиіс.
4. Күнделікте жазылған бағаларды немесе ескертулерді өзгертіп, өшіруге, сонымен қатар одан беттерді жыртуға үзілді-кесілді болмайды.

Оқушыларға қойылған бағалар

1. Мұғалім өткен бағдарлама материалдарымен қарастырылған оқу түрі жұмысына баға қойып, сол күні оқушыға оны жеткізеді
2. Берілген пән үшін оқушының білім баға критерийі бағдарламамен анықталады.
3. Белгіленген мерзімде орындалмаған жұмысты «қанағаттандырылмаған» деп есептелуіне болады
4. Баға нәтижесі ағымдағы кемінде үш баға негізінде қойылады.

Оқушыларға тыйым салынады:

1. Арақ-шарапты, темекіні, наркотикалық және токсикалық заттарды қолданып, әкелуге
2. Өртке әкелетін кез келген заттарды қолдануға
3. Қарым-қатынасты шешу үшін немесе бопсалау үшін дене күшін қолдануға, бір-бірін итеруге, заттарды лақтыруға, шулауға.
4. Өз өмірі мен денсаулығына және өзгелерге қауіпті әрекеттерді жасауға
5. Басқа оқушыларға және мектеп қызметкерлеріне әдепсіз, дөрекі сөздерді айтуға
6. Сабаққа қатысы жоқ нәрселерді әкелуге
7. Мектепке шемішке әкелуге
8. Мектепке сіріңке, оттық, тесетін және кесетін заттарды, газ баллондарын, мылтықты (соның ішінде газды, пневматикалық, имитациялық), ойын карталарын әкелуге
9. Өзіне, денсаулығы мен өміріне зиян келтіретіндей және мектеп мүлкіне зияна тиіп кететін әрекеттер жасауға.
10. Жиһаздар мен қабырғаға жазуға, мектеп жиһазын, кабинет жабдықтарын және басқа да мектеп мүлкін бүлдіруге, тырнауға болмайды.
11. Мектепке тиесілі кітаптар мен құралдарға жазуға, кітап бетін жыртуға.
12. Мектеп территориясында және мекемеде қоқыс тастауға болмайды, қоқысты тек қоқыс тастауға арналған жерге тастау қажет.
13. Сабақ кезінде ұялы телефондарды, плеерлер, электрондық ойындар және т.с.с. қолдануға.
14. Оқу сабақтары кезінде мектеп дәлізінде болуға
15. Ойынға арналмаған жерлерде, баспалдақтарда жүгіруге.
16. Оқушылар жүрген жерде кептеліс жасауға.
17. Мектептен немесе сабақтан сұранбай кетуге.
18. Мұғалімнің рұқсатынсыз кабинеттерден кілтті алу, сыныптарда жабылып, өз бетінше әйнектерді ашуға.

Оқушылардың тәртібіне жалпы талаптар

1. Мектеп оқушылары үлкендерге сыйластықпен қарау қажет, педагогтарға «сіз» деп және толық аты мен әкесінің атын атауға міндетті.
2. Оқушылар үлкендерге, үлкен оқушылар кішілерге, ұлдар қыздарға жол берулері тиіс.
3. Оқушылар мектептен тыс өзін дұрыс ұстап, мектеп атына кір келтірмеулері қажет.
4. Мектеп оқушылары сөйлеу мәдениетіне назар аударып, ана тілі тазалағын сақтаулары қажет.
5. Оқушылар мектеп мүлкін ұқыпты ұстап, өзінің мүлкімен қоса, өзгенің де мүлкіне ұқыптылықпен қараулары тиіс.
6. Оқушылар есіктерді қатты жаппай, ойнамай, ұқыпты қараулары жөн.
7. Оқушылар Өрт қауіпсіздігі ережелерін қатаң түрде сақтаулары міндетті.
8. Мектеп бойынша кезекшілерге немесе мектеп қызметкерлері ескертулеріне дұрыс жауап беру керек, мектеп бойынша кезекші немесе мұғалімнің бірінші талабы бойынша тегі мен оқитын сыныбын айтулары қажет.
9. Үлкендермен сөйлескен кезде дөрекі мінез-құлық танытпай, қолын қалтада ұстамай, дұрыс сөйлеуі қажет.
10. Оқушылар мектеп мүлкін бұзғанға жауапты (соның ішінде ата-аналар арқылы материалдық жауапкершілікке тартылады)

Тәртіптік бұзушылықтар

Тәртіптік бұзушылықтар деп мектепте оқушылар Тәртіп ережелерін бұзу әрекеті есептеледі. Тәртіптің дөрекі бұзушылықтары деп ауыр жағдайға әкеліп соғатын нәтижесі есептеледі, олар: - оқушылардың, қызметкерлердің немесе мектепке келген адамдардың өмірі мен денсаулығына зиян келген жағдайда;

- мектеп, оқушы, қызметкерлер және мектепке келген адамдардың мүлкіне зиян тигізген жағдайда;
- оқу үрдісін үзген жағдайда, мектеп жұмысының білім мекемесі ретінде шырқын бұзған жағдайда.

Ә.Жангелдин атындағы орта мектеп

«Ерте бастан жүктілік»
(қыздар жиналысы)

Атырау қаласы, 2023 жыл

Ә.Жангелдин атындағы орта мектебінде өткізілген кездесудің

Хаттамасы

Атырау қаласы, 12 қыркүйек 2023ж

Өткізілген орны: Ә.Жангелдин атындағы орта мектебі, физика кабинеті

Қатысушылар: 9-10-11 сынып

№4 Қалалық емхананың акушеркасы Бекмухамбетова Альфия және психологы Мұрынова Зульфия, мектеп психологтары Исмагулова Айгүл, Махмутова Самал, директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары Тұрланова Сәулеш, педагог, ұйымдастырушы, тәлімгер, мектеп медбикелері Нугурова Айнагүл, Ғалымжанова Самал.

Қатысушылар саны: 72

Тақырыбы: «Ерте бастан жүктілік»

Жиналыстың мақсаты: Ерте жүктіліктің алдын алу мәселесін түсіндіру және қыз балалардың бойындағы ұлттық дәстүрімізге сай әдептілік, инабаттылық, ептілік, кішіпейілдік т.б жан-жақты ұлттық қасиеттерін таныту.

Күн тәртібі

- 1. «Ерте бастан жүктіліктің» алдын алу**
- 2. Ағымдағы мәселелер**

Тыңдалды:

1.С.Турланова-директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары.

Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары жиналысты ашып, жиналыстың күн тәртібімен таныстырды. Қазіргі уақытта көптеген келеңсіз жағдайлар болып жатқанын білесіздер. Соған байланысты әр адам сақ болған жөн. Қоғамдық жерлерде өздерінді тәртіпті, әдепті ұстандар. Осы

мәселелердің орын алмауын алға тарта отырып, күн тәртібіндегі мәселе қылып айтты.

2. №4 Қалалық емхананың акушеркасы - Бекмухамбетова Альфия

Атырау облысының №4 қалалық емханасының акушері Бекмухамбетова Альфия және психологы Мұрынова Зульфия, мектеп психологтары Исмагулова Айгүл, Махмутова Самал қыз балаларға дәріс оқыды. Дәрігердің түсіндіруінше, қыз балалардың дене мүшелері 18 жасқа дейін қалыптасып, өседі. Ағза толық жетілмеген кезде жыныстық қатынасқа түсу де, жүкті болып қалып, босануы да өте ауыр болады, денсаулығына зиянын түсіреді. Ерте жүкті болып қалған қыздарда жиі кездесетін аурулар: аяқтың күп болып ісінуі, қан қысымының көтерілуі, ашуланғыштық, жүйке күйзелісі, ұйқысыздық пайда болады. Дәрігер-акушеркіге қыз балалар тарапынан сұрақтар қойылып, өз жауаптарын алды.

Жасөспірім қыздар ең алғаш рет қандай жағдайда жыныстық қатынасқа түседі, оған не себеп болады, деген сауалға дәрігерлер мен психологтар мынадай жауап қайтарды. Жасөспірімдердің алғашқы жыныстық қатынасқа түсуіне олардың анатомиялық-физиологиялық ерекшеліктері де, отбасындағы, мектептегі тәрбиесінің нашарлығы да, өмір сүретін өңірі, ортасындағы жағдай да, өзінің жыныстық қатынасқа ерте құмартқан белсенділігі де, теледидар, кинотеатрлардан порнографиялық фильмдерді жиі көруі де себеп болады.

Сонымен қатар өзіміздің мектеп психологтары қыз балаларға **“Өз ойыңды жалғастыр”** атты сауалнамаларын жүргізіп, оқушылардың ой-пікірі, даму қабілеттері қандай екендігі анықталды.

Жиналыстың хатшысы: С.Махмутова